

Középülettervezés 1. - 2022 ősz, 2. évfolyam, 1. félév

tárgykód: BMEEP KOA301

helyszín és időpont: BME K275, hétfőnként 10.15-12.00 (a kurzushoz TEAMS-csatorna is készül az előadások, egyéb anyagok és a kommunikáció elérése érdekében, melyet a NEPTUN-ban a tárgyat felvevő minden hallgató megkap)

A tárgy kimérete: heti 2 óra előadás

Kreditpont értéke: 2

Követelmény: vizsga

Mi mindent érthetünk közösségi építészet alatt, s hogyan tekinthetünk az építészet végtelen gazdagságára a kis- vagy nagyobb közösségek számára megfogalmazódott koncepciók, létrejött - zömében kortárs - épületek elemzésén keresztül?

Az előadássorozat 2020 őszétől új keretben tárgyalja a témakört. A bevezető alkalom kitér a különféle közösségi építészet-fogalmakra, azok evolúciójára, és bemutatja a Műegyetemnek azt a tanszékét, amely közel 75 éve gondozza a középületek, közösségi építészet meg-megújuló diszciplínáját, s e munka eredménye egykori és mai tanítványainak meghatározó munkáin keresztül világosan látható. Az ezt követő előadássorozat két nagy részből áll.

Az első rész Kenneth Frampton topológia-típológia-tektonika hármas rendszerében tekinti át az építészetnek a tér, hely, táj, topográfia, kontextus, majd a térrendszerek, a középületfunkciók, a középülettípusok, végül a tektonika fogalmaihoz kapcsolódó jelentését, és e fogalmaknak a kortárs középítészeti gyakorlatokban megjelenő felfogásait.

A második rész háromszor két alkalma a tanszék által gondozott stúdiótémák mentén tárgyalja a hazai és nemzetközi közösségi építészeti legizgalmasabb tendenciáit. A hagyományra, örökségre, múltra reflektáló, az *emlékezet* fogalma köré gyűjthető megközelítéseket tekinti át a második rész első két előadása, majd a jelen közösségeinek problémáira *fenntartható* módon reagáló elgondolások és épületek kerülnek terítékre a második két alkalommal, végül a közösségi építészet jövőbe tekintő, kísérleti, *innovatív* törekvéseire fókuszál a blokk utolsó két alkalma. Emlékezet, fenntarthatóság, innováció: egymással sokszor átfedő törekvések, ugyanakkor e fogalmak kereteit felhasználva izgalmas metszetekben mutatható fel a közösségi építészet sokszínűsége.

A záróalkalmon - a teljes sorozat rövid összegzése után - a tanszék munkatársai, a tavaszi Középülettervezés 2. műteremvezetői mutatkoznak be 1-1 tervükön, épületükön keresztül.

2022. szeptember

Szabó Levente DLA
tanszékvezető egyetemi tanár, tárgyfelelős

Tematika-ütemterv:

dátum	az előadás témája
szept. 5.	A közösségi építészetről
szept. 12.	A közösségi építészet sajátosságai a TOPOLÓGIA fogalma felől
szept. 19.	A közösségi építészet sajátosságai a TIPOLÓGIA fogalma felől
szept. 26.	A közösségi építészet sajátosságai a TEKTONIKA fogalma felől
okt. 3.	A közösségi építészet és emlékezet kapcsolata 1.
okt. 10.	A közösségi építészet és emlékezet kapcsolata 2.
okt. 15.	Fenntartható közösségi építészeti stratégiák 1.
okt. 17.	(vázlattelevi hét)
okt. 24.	Fenntartható közösségi építészeti stratégiák 2.
okt. 31.	(szünnap)
nov. 7.	Innováció, kísérleti törekvések a közösségi építészetben 1.
nov. 14.	Innováció, kísérleti törekvések a közösségi építészetben 2.
nov. 21.	Összegzés. A vizsgáról
nov. 28.	Meghívott előadók: bemutatkoznak a tavaszi műteremvezetők

Ajánlott irodalom:

SEGÍTSÉG AZ ELŐADÁSSOROZATHOZ:

Az előadássorozaton szóba kerülő épületek [google-térképen](#) és az alapadatokat, főbb internetes elérhetőségeket tartalmazó [táblázatban](#) lesznek elérhetők a félév során, hétről hétre történő fokozatos feltöltéssel. Minden előadást feltöltünk pdf-ben a TEAMS-felületre.

OLVASS BELE!

[Cságyoly Ferenc: Középületek, TERC, 2004](#)

[Somogyi Krisztina-Klobusovszki Péter \(szerk.\): Középületek közvetlen közelségben, Középülettervezési Tanszék, 2017](#)

Cságyoly Ferenc: Három könyv az építészetéről. A szépség, A hasznosság, A tartósság, Akadémiai Kiadó, 2013-14

Cságyoly Ferenc: Építészet és kultúra I., II. Esszék az építészetéről, kultúráról, művészekről és művekről, TERC 2019

[Egyben a három, 2021](#)

TÁJÉKOZÓDJ BELŐLE!

[PACE - Public Architecture in East-Central Europe](#)

[Középületek - BME Középülettervezési Tanszék, Tankönyvfejlesztés](#)

[Középülettervezés segédlet 2014](#)

NE IJEDJ MEG, MOST CSAK HA MÉLYEBBEN ÉRDEKEL, DE ELŐBB-UTÓBB

MINDENKÉPP:

Kerékgyártó Béla (szerk.): A mérhető és a mérhetetlen. (Építészeti írások a huszadik századból), TERC 2004

Moravánszky Ákos-M. Gyöngy Katalin: Monumentalitás - Építészetelmélet a 20. században, Kritikai antológia, TERC, 2006

Moravánszky Ákos-M. Gyöngy Katalin: A tér - Építészetelmélet a 20. században, Kritikai antológia, TERC, 2007

Moravánszky Ákos-M. Gyöngy Katalin: A stílus - Építészetelmélet a 20. században, Kritikai antológia, TERC, 2009

Moravánszky Ákos: Technika és természet - Építészetelmélet a 20. században, Kritikai antológia, TERC, 2013

Kenneth Frampton: A modern építészet kritikai története - 2., bővített kiadás, TERC 2009

Tantárgykövetelmények:

A tantárgy teljesítésének feltétele a sikeres szóbeli vizsga. A vizsga kiváltható a félév végén kiadott témáról megírt esszére adott megajánlott jeggyel.

Az osztályozás a vizsgán kapott pontok alapján: 0-60 elégtelen / 60-70 elégséges / 70-80 közepes / 80-90 jó / 90-100 jeles